

Programación Docente de FRAUTA TRAVESEIRA V-VII

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización**DISCIPLINA FRAUTA TRAVESEIRA V-VII**

ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								ITINERARIO	FRAUTA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	Individual
DEPARTAMENTO	VENTO-MADEIRA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	RICARDO PAZO GARCÍA
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	RICARDO PAZO GARCÍA
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1,5
ETCS/ CUADRIMESTRE					10	10	10		Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	MANUEL MORALES FERNÁNDEZ				manoeltraverso@gmail.com				Martes de 13:30 a 14:30	
	FERNANDO RAÑA BARREIRO				fernandoranha@csmvigo.com				Mércores de 11 a 12	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar.
TRANSVERSAIS	T 1, 3, 6, 13, 15
XERAIS	X 1, 3, 6, 8, 11, 13, 21, 24
ESPECÍFICAS	EI 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diferentes épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel.	TODAS
2. Demostrar autonomía progresivamente maior para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo, etc...	TODAS
3. Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes nos distintos períodos da historia da música instrumental, especialmente as referidas á escritura rítmica ou á ornamentación.	TODAS
4. Adestrar a memoria de maneira permanente.	TODAS
5. Perfeccionar o uso do vibrato dacordo coas esixencias interpretativas dos diferentes estilos.	TODAS
6. Profundizar na interpretación da música contemporánea e coñecer as súas grafías e efectos.	TODAS
7. Estudiar a obra musical a partir dos seus materiais constructivos e dos diferentes criterios que interveñen na súa comprensión e valoración.	TODAS
8. Potenciar o estudo dos instrumentos afíns (piccolo, frauta en sol, etc...)	TODAS

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Interpretación.	1.1. Perfeccionamento das capacidades artística, musical e técnica, que permitan aborda-la interpretación do repertorio máis representativo do instrumento.	TODAS
2. Análise musical aplicada.	2.1. Coñecemento das linguaxes utilizadas nas obras propostas. 2.2. Diferenciación de estilos.	TODAS
3. Estudio do repertorio con instrumento acompañante.	3.1. Adecuación da afinación ao temperamento do piano. 3.2. Interacción e reacción na interpretación a dúo. 3.3. Diferenciación entre os roles solístico e camerístico. 3.4. Xestualidade axeitada á comunicación da intención musical.	TODAS
4. Estudio dos instrumentos afíns	4.1 Piccolo - 4.2 Frauta en Sol - 4.3 Frauta baixa	TODAS
5. Coñecemento dos principais compositores, escolas e tendencias da creación musical contemporánea.	5.1 Coñecemento das linguaxes utilizadas nas obras propostas. 5.2 Recursos máis comúns utilizados en textos musicais contemporáneos. 5.3. Diferenciación de estilos.	TODAS
6. Perfeccionamento do vibrato.	6.1 Utilización tendo en conta os criterios estilísticos e interpretativos.	TODAS

	6.2 Potenciamento da capacidade de discriminar o seu uso en función do contexto (afinación, empaste, fraseo, etc...)	
7. A memoria musical.	7.1 Análisis de elementos formais, rítmicos, melódicos, texturas, etc... 7.2 Adestramento progresivo da memoria	TODAS
8. Desenvolvemento da habilidade de repentizar obras de dificultade progresiva.	8.1 Automatismo e velocidade na lectura. 8.2 Comprensión dos elementos formais, harmónicos, temáticos, etc... 8.3 Exercicios prácticos.	TODAS
9. Práctica da improvisación.	9.1 Formación de criterios estéticos e estilísticos. 9.2 Potenciamento da estimulación creativa.	TODAS
10. A audición pública.	10.1 Normas de comportamento imprescindibles para a interpretación escénica.	2
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases prácticas	12	154	166
Audicións	3	30	33
Titorías	1	1	2
Actividades complementarias	3	30	33
Actividades introductorias	3	30	33
Actividades de consolidación	3	30	33
Total de horas por cuadrimestre			300

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo persoal	Valoraranse as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe. Valorarase as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe	20%	TODAS
Audición de aula	Valoraranse as capacidades de contido relativo á técnica do instrumento (escalas e estudos) a través da realización dunha Audición de Aula, recollendo as impresións e incidencias nunha ficha de audición.	30%	T 1, 3, 6, 13,
Audición pública	Valorarase o control técnico, fidelidade ao texto e coherencia no estilo interpretativo en concordancia coa forma e estéticas das pezas, a capacidade artística e de comunicación. As impresións e incidencias serán recollidas nunha ficha de audición.	50%	X1, 3, 11, 13, 21, 24 E 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado.			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Traballo persoal	Valoraranse as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe. Valorarase as capacidades adquiridas conforme á superación das distintas fases da aprendizaxe	20%	TODAS
Audición de aula	Valoraranse as capacidades de contido relativo á técnica do instrumento (escalas e estudos) a través da realización dunha Audición de Aula, recollendo as impresións e incidencias nunha ficha de audición.	30%	T 1, 3, 6, 13,
Audición pública	Valorarase o control técnico, fidelidade ao texto e coherencia no estilo interpretativo en concordancia coa forma e estéticas das pezas, a capacidade artística e de comunicación. As impresións e incidencias serán recollidas nunha ficha de audición.	50%	X1, 3, 11, 13, 21, 24 E 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
	Ver avaliación extraordinaria.		
EXTRAORDINARIA			
Audición de aula	Valoraranse as capacidades de contido relativo á técnica do instrumento (escalas e estudos) a través da realización dunha Audición de Aula, recollendo as impresións e incidencias nunha ficha de audición.	40%	T 1, 3, 6, 13,
Audición pública	Valorarase o control técnico, fidelidade ao texto e coherencia no estilo interpretativo en concordancia coa forma e estéticas das pezas, a capacidade artística e de comunicación. As impresións e incidencias serán recollidas nunha ficha de audición.	60%	X1, 3, 11, 13, 21, 24 E 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10
ERASMUS			

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

Prof. Manuel Morales

Exercicios:

Teoría y práctica de la flauta T. Wye
Sete exercicios diarios Reichert
A técnica da embocadura P. Bernold
17 exercicios diarios Taffanel y Gaubert
Escalas e arpexios (480 exercicios.) M. Moysé
Desenvolvemento do son a través da interpretación M. Moysé
De la Sonorité M. Moysé
Como manterse en forma M. Moysé
Tratado de los parciales F. J. López Rodríguez

TERCEIRO CURSO

V

Estudios:

24 Caprichos N. Paganini (escolma de 5 dos seguintes números: 2, 3 (Ed. Gallois), 6 (G), 7, 8, 9 (G), 12, 13, 14, 15, 16, 23). Aconséllase o traballo dos estudos marcados entre paréntese coa edición de Patrick Gallois)
30 Estudios Op.107 S. Karg-Elert (escolma de 6 do número 1 ao 8)
Offermans: Para o frautista contemporáneo (escolma dun)

VI

24 Caprichos N. Paganini (escolma de 4 dos seguintes números: 2, 3 (Ed. Gallois), 6 (G), 7, 8, 9 (G), 12, 13, 14, 15, 16, 23). Aconséllase o traballo dos estudos marcados entre paréntese coa edición de Patrick Gallois)
30 Estudios Op.107 S. Karg-Elert (escolma de 5 do número 9 ao 15)
Offermans: Para o frautista contemporáneo (escolma dun)
Flying lessons (escolma dun) de R. Dick

V e VI

Obras:

Concerto a elexir C. P. E. Bach
Sonata a elexir J. S. Bach
Concerto a elexir W. A. Mozart
Moto Perpetuo, Op. 8 J. Andersen
Concerto en Si m. B. Romberg
Nel cor Piu, Op. 4 Th. Boëhm
Gran Sonata Concertante Op. 85 F. Kuhlau
Gran Solo a elexir J. Demersseman
Gran Solo a elexir J. L. Tulou
Concerto en Re M C. Reinecke
Impromptu A. Pépin
Sonata J. Feld

Sonata en Re M S. Prokofiev
Sonata R. Muczynski
O Mirlo Negro O. Messiaën
Agrestide E. Bozza
Sonata Op.21 S. Brotons
Sonata W. Piston
Concerto J. Rivier
Concerto (Sonata Núm. 2) S. Brotons
Sonate, Op. 121 M. Arnold
Concierto en la m FV/9 RV445 (piccolo) A. Vivaldi
Le Tombeau de Mireille (piccolo) H. Tomas
Cinco Pezas sen título (piccolo) C. Matthews

Fruta soa:

Look Out R. Dick
Oiseaux Tendres J. Rivier
Fantasía para flauta M. Arnold
Sonata Op.24 J. La Montaine
Mei K. Fukushima
Cadenza de dimensioni B. Maderna
Honami W. Offermans
Aria F. Buide
The Great Train Race I. Clark

CUARTO CURSO

VII

Estudos:

24 Caprichos N. Paganini (escolma de 4 entre os seguintes números: 1, 4, 5, 10, 11, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24)
30 Estudios Op.107 S. Karg-Elert (escolma de 6 dos números 16 ao 23)
Offermans: Para o frautista contemporáneo (escolma dun)
Flying lessons (escolma dun) de R. Dick

VII

Obras:

Concerto a elexir C. P. E. Bach
Sonata a elexir J. S. Bach
Concerto a elexir W. A. Mozart
Concertino Nº 2 Op. 48 G. Briccialdi
Concerto en mi m S. Mercadante
Concerto en re m Op. 69 W. B. Molique
Gran Solo a elexir J. Demersseman
Gran Solo a elexir J. L. Tulou
Concerto A. Khatchaturian
Concerto J. Ibert
Concerto C. Nielsen
Concerto A. Jolivet
Suite en Concerto A. Jolivet
Concierto Pastoral J. Rodrigo
Chant de Linos A. Jolivet
Sonatina P. Boulez
Sonata Op.23 L. Liebermann

Fruta soa:

Passacaglia E. Dohnány
Concerto Op. 70 A. Sallinen
Concerto K. Penderecki
Cinq Incantations A. Jolivet
Sequenza L. Berio
Debla C. Halffter

Zoom Tube I. Clarke
Promenade sur un corps L. de Pablo
Cassandra's Dream Song B. Ferneyhough
(t) air (e) H. Holliger

Prof. Fernando Raña
REFERENCIAS BÁSICAS

Estudo técnico complementario	Estudos orientativos
<p>Bernold, P.: A Técnica da Embocadura Wye, T.: Teoría e Práctica da Flauta Reichert, A.: Sete exercicios diarios Taffanel, P e Gaubert, P.: 17 exercicios diarios Moyses, M.: Escalas e arpejos (480 exercicios) Moyses, M.: Desenvolvemento do son a través da interpretación Moyses, M.: "De la Sonorité" Moyses, M.: Como manterse en forma López Rodríguez, F. J.: Tratado de los Parciales Graf, P.L.: "Check-Up"</p>	<p>Köhler, E.: 30 Estudios op. 75 Jeanjean, P.: Estudos Modernos Bistch, M.: "Douze Études pour la flute" M. Bistch Casterède, J.: "Douze Études" Paganini, N.: 24 caprichos Karg-Elert, S.: Estudios op. 107</p>

TERCEIRO CURSO

Repertorio cuadrimestral: os estudos fixados de cada volume xunto con dúas obras da lista orientativa e o traballo técnico complementario

V	Estudos:	Concertos:	Flauta e piano:	Flauta soa:
	<p>Paganini ,N.: 24 caprichos (escolma de 6) Karg-Elert , S.: Estudios op. 107 (escolma de 8) Bistch, M.: "Douze Études..." (escolma de 2) Casterède, J.: "Douze Études" (escolma de 2)</p>	<p>Bach, C. P. E.: Concerto a elexir Mozart, W. A.: Concerto a elexir Devienne F.: Concerto a elexir Romberg, B.: Concerto en Si m. Molique, W. B.: Concerto en rem, Op. 69 Briccialdi, G.: Concertino N°2, Op. 48 Reinecke, C.: Concerto en Re M (obrigada) Rivier, J.: Concerto Brottons, S.: Concerto/Sonata N°2 Vivaldi, A.: Concerto en la m FVI/9 RV445 (piccolo)</p>	<p>Bach, J. S.: Sonata a elexir Andersen, J.: Moto Perpetuo, Op. 8 Boëhm, Th.: Nel cor Piu, Op. 4 Kuhlau, F.: Gran Sonata Concertante Op. 85 Demerssemann, J.: Gran Solo a elexir Tulou, J. L.: Gran Solo a elexir Pépin, A.: Impromptu Muczynski, R.: Sonata Messiaën, O.: "Le Merle Noir" Brottons, S.: Concerto/Sonata N°2 Arnold, M.: Sonate, Op. 121 Díaz, P.: Tres miniaturas para flauta y piano Tomasi, H.: Le Tombeau de Mireille (piccolo) (percusión) Matthews, C.: "Five Untitled Pieces" (piccolo)</p>	<p>Dick, R.: Look Out Rivier, J.: "Oiseaux Tendres" Arnold, M.: Fantasía para flauta La Montaine, J.: Sonata Op.24 Fukushima, K.: Mei Clarke, I.: "The Great Train Race"</p>
VI	<p>Paganini ,N.: 24 caprichos (escolma de 6) Karg-Elert , S.: Estudios op. 107 (escolma de 7) Bistch, M.: "Douze Études..." (escolma de 2) Casterède, J.: "Douze Études" (escolma de 2)</p>	<p>Bach, C. P. E.: Concerto a elexir Mozart, W. A.: Concerto a elexir Devienne F.: Concerto a elexir Romberg, B.: Concerto en Si m. Molique, W. B.: Concerto en rem, Op. 69 Briccialdi, G.: Concertino N°2, Op. 48 Reinecke, C.: Concerto en Re M (obrigada) Rivier, J.: Concerto Brottons, S.: Concerto/Sonata N°2</p>	<p>Bach, J. S.: Sonata a elexir Andersen, J.: Moto Perpetuo, Op. 8 Boëhm, Th.: Nel cor Piu, Op. 4 Kuhlau, F.: Gran Sonata Concertante Op. 85 Demerssemann, J.: Gran Solo a elexir Tulou, J. L.: Gran Solo a elexir Pépin, A.: Impromptu Muczynski, R.: Sonata Messiaën, O.: "Le Merle Noir" Brottons, S.: Concerto/Sonata N°2 Díaz, P.: Tres miniaturas para flauta y piano</p>	<p>Dick, R.: Look Out Rivier, J.: "Oiseaux Tendres" Arnold, M.: Fantasía para flauta La Montaine, J.: Sonata Op.24 Fukushima, K.: Mei Clarke, I.: "The Great Train Race"</p>

		Vivaldi, A.: Concerto en la m FVI/9 RV445 (piccolo)	Arnold, M.: Sonate, Op. 121 Tomasi, H.: Le Tombeau de Mireille (piccolo) (percusión) Matthews, C.: "Five Untitled Pieces" (piccolo)	
CUARTO CURSO				
Repertorio cuatrimestral: os estudos fixados de cada volume xunto con dúas obras da lista orientativa e o traballo técnico complementario				
VII	Estudos: Paganini ,N.: 24 caprichos (escolma de 6) Karg-Elert , S.: Estudios op. 107 (escolma de 8) Bistch, M: "Douze Études..." (escolma de 2) Casteréde, J: "Douze Études" (escolma de 2)	Concertos: Bach, C. P. E.: Concerto a elexir Mozart, W. A.: Concerto a elexir Mercadante,S.: Concerto en mi m Verhey, T.: Concerto N°1, Op. 43 Mendelssöhn, F.: Concerto en Mim, Op. 64 Khatchaturian, A.: Concerto Ibert, J.: Concerto (obligada) Nielsen, C.: Concerto Jolivet, A.: Concerto Rodrigo, J.: Concierto Pastoral Sallinen, A.: Concerto Op. 70 Penderecki, K.: Concerto Vivaldi, A.: Concerto en Do M (piccolo) Liebermann, L.: Concerto Op. 50 (piccolo) L. Liebermann Brotens, S.: Concerto para piccolo "Dialogues amb Axel" S. Brotens	Frauta e piano: Bach, J. S.: Sonata a elexir Demerssemann, J.: Gran Solo a elexir Tulou, J. L.: Gran Solo a elexir Feld, J.: Sonata Liebermann, L.: Sonata Op. 23 Jolivet, A.: Suite en Concerto (percusión) Jolivet, A.: Chant de Linos Prokofiev, S.: Sonata en Re M Bozza, E.: Agrestide Boulez, P.: Sonatina	Frauta soa: Dohnány, E.: Passacaglia, Op. 48 N° 2 Jolivet, A.: Cinq Incantations Berio, L.: Sequenza L. Halftter, C.: Debla C. Holliger, H.. (t) air (e) De Pablo, L.: Concicionado (frauta en sol) Clarke, I.: "Zoom Tube"